

TASLAK CNS SİSTEMLERİ MÂNİA KRİTERLERİ YÖNETMELİĞİ

BİRİNCİ BÖLÜM

Amaç, Kapsam, Hukuki Dayanak, Tanımlar ve Kısaltmalar

Amaç

MADDE 1- (1) Bu Yönetmeliğin amacı, sivil CNS sistemlerinin mânia kriterlerine ilişkin usul ve esasları düzenlemektir.

Kapsam

MADDE 2- (1) Bu Yönetmelik, Türk Hava Sahasında hizmet veren tüm sivil CNS sistemlerini kapsar.

Hukuki Dayanak

MADDE 3 – (1) Bu Yönetmelik,

- 2920 Sayılı Türk Sivil Havacılık Kanunu'nun 41, 47 ve 48inci maddeleri ve 5431 sayılı Sivil Havacılık Genel Müdürlüğü Teşkilat ve Görevleri Hakkındaki Kanunun 10 ve 22 inci maddelerine dayanılarak,
- ICAO Şikago Sözleşmesinin 10 uncu ekinin 1 nci Cildi, EUROCAE ED-52 Dokümanına ve ICAO EUR Doc 015 gerekliliklerine paralel olarak hazırlanmıştır.

Tanımlar ve Kısaltmalar

MADDE 4- (1) Bu Yönetmelikte geçen;

- Bakanlık: Ulaştırma, Denizcilik ve Haberleşme Bakanlığını
- CNS Sistemleri: Haberleşme, seyrüsefer, gözetim sistemlerini,
- CVOR: Geleneksel VHF Frekansında Çalışan Çok Yönlü Radyo Seyrüsefer İstikamet Cihazı'nı,
- DME: Mesafe Ölçüm Cihazını,
- DVOR: Doppler VHF Frekansında Çalışan Çok Yönlü Radyo Seyrüsefer İstikamet Cihazı'nı,
- EUROCONTROL: Avrupa Hava Seyrüsefer Emniyeti Teşkilatını,
- Genel Müdürlük: Sivil Havacılık Genel Müdürlüğünü,
- ICAO: Uluslararası Sivil Havacılık Teşkilatını,
- İLS: Aletli İniş Sistemi'ni
- İLS Hassas sahası: ILS çevresinde Kritik sahanın ötesinde de devam eden ancak, kara veya hava araçları ile yayaların hareketlerine kontrollü olarak izin verilen, sınırları belirlenmiş ve koruma altına alınmış sahaları,
- İLS Kritik sahası: ILS çevresinde, Localizer ve Glide Path antenlerinden yayınlanan sinyallerin engellenerek veya yansıtılarak bozulmaması için, bu antenlerin önünde kalan, kara veya hava araçları ile yayaların girmesine kesinlikle müsaade edilmeyen, sınırları belirlenmiş ve koruma altına alınmış sahaları,
- Mania: Uçakların yerdeki hareketleri için ayrılmış yüzey üzerinde veya uçuş halindeki uçakların korunması amacıyla, belirlenmiş bir yüzeyin üzerinde uzanan alan boyunca yerleştirilmiş tüm sabit ve gezici nesnelere veya bölümleri,
- NDB: Uçağa doğrultu ve mesafe bilgisi sağlayan doğrusal olmayan bıkını,
- VOR: VHF Frekansında Çalışan Çok Yönlü Radyo Seyrüsefer İstikamet Cihazı'nı,

ifade eder.

İKİNCİ BÖLÜM CNS Sistemleri Mania Kriterleri

CVOR Mania Kriterleri

MADDE 5- (1) CVOR cihazı için;

- a) 0 ila 65 Metre içerisinde ağaç, metal cisim veya yığını, bina vb. hiçbir yapılanma olmaması,
- b) 65 ila 250 Metre arasında;
  - i. Fundalık ve tel çitlerin 1.2 Metreden küçük olması,
  - ii. Tek ağaç olmak şartıyla yüksekliğinin 7 metreden küçük olması,
  - iii. Arazi eğiminin %2,3 ten az olması,
- c) 250 ila 400 Metre arasında;
  - i. Ağaç gruplarının yüksekliğinin 10 metreden küçük olması,
  - ii. Telefon ve elektrik hatlarının yüksekliğinin 5 metreden küçük ve 1”derecelik açının altında olması,
  - iii. Arazi eğiminin %4 ten az olması
- ç) 400 ila 600 Metre arasında;
  - i. Bina yüksekliğinin 12 metreden küçük olması,
  - ii. Metalden yapılmış yapıların 6 metreden küçük olması,
  - iii. Telefon ve elektrik hatlarının yüksekliğinin 9 metreden küçük olması,
  - iv. Arazi eğiminin %8 ten az olması,

gerekmektedir.

DVOR Mania Kriterleri

MADDE 6- (1) DVOR cihazı için

- a) 0 ila 100 Metre arasında;
  - i. Herhangi bir metal cisim veya yığınının bulunmaması,
  - ii. Tek ağaç olmak şartıyla yüksekliğinin 7 metreden küçük olması,
  - iii. Arazi eğiminin %2,3 ten az olması,
- b) 100 ila 200 Metre arasında;
  - i. Tek olarak ağaç olmak şartıyla yüksekliğinin 12 metreden küçük olması,
  - ii. Ağaç gruplarının yüksekliğinin 10 metreden küçük olması,
  - iii. Fundalık ve tel çitlerin 1.2 Metreden küçük olması,
  - iv. Telefon ve elektrik hatlarının yüksekliğinin 5 metreden küçük ve “1”derecelik açının altında olması,
  - v. Arazi eğiminin %4 ten az olması,
- c) 200 ila 300 Metre arasında;
  - i. Bina yüksekliğinin 12 metreden küçük olması,
  - ii. Metal yapıların 6 metreden küçük olması,
  - iii. Telefon ve elektrik hatlarının yüksekliğinin 9 metreden küçük olması,
  - iv. Arazi eğiminin %8 ten az olması,

gerekmektedir.

(2) CVOR ve DVOR için ayrıntılı şema bu Yönetmeliğin Ek1 'inde bulunmaktadır.

DME Mania Kriterleri

MADDE 7 – (1) DME; genel kullanım olarak VOR ve ILS ile eşlenik çalıştığından VOR ve ILS için belirlenen kriterler DME için de geçerlidir.

ILS Mania Kriterleri

MADDE 8- (1) ILS kritik ve hassas sahalar için, pist merkez hattından 2000 metre mesafedeki bölge ve pist başlarından 2000 metre yarıçaplı daire içerisinde kalan bölgede olabilecek her türlü nesne veya yapılar mania teşkil edebilir ve bu durumun nesne/yapıların sahip olduğu özelliklere göre sisteme ait simülasyon programları vasıtasıyla değerlendirilmesi gerekir.

RADAR Mania Kriterleri

MADDE 9- (1) Anten çevresinde olan yapılaşmanın anten yatay düzleminin 0,5 derecelik açısının altında olması gerekir.

(2) Radar mania kriterleri için ayrıntılı şema bu Yönetmeliğin Ek2 'sinde bulunmaktadır.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

Genel Esaslar

Yayın performansı

MADDE 10- (1) Havaalanı CNS sistemleri yayın performanslarının olumsuz etkilenmemesi açısından, Havaalanı Mania Planları sınırları dâhilinde yapılacak tüm yapıların çatı kaplamalarında yansıtıcı özellikteki malzemeler kullanılmamalıdır.

İnşaat Sınırlamaları

MADDE 11 — (1) CNS sistemlerinin çevresinde inşa edilecek yapıların 2920 sayılı Türk Sivil Havacılık Kanununun 47 nci maddesi hükümlerine uygun olarak yapılması zorunludur.

(2) Bakanlık ve/veya Genel Müdürlükçe konulan sınırlamalar, 5/6/1945 tarihli ve 4749 sayılı Kanunla onaylanan Uluslararası Sivil Havacılık Sözleşmesi gereğince kurulan ICAO tarafından yayımlanan EK-10 ile Ek-14'ün ve bu eklere ilişkin olarak yayımlanan dokümanların son şeklinde belirlenen standartların altında olamaz.

(3) CNS sistemlerinin çevresinde inşa edilecek rüzgar türbinlerinin, 5/6/1945 tarihli ve 4749 sayılı Kanunla onaylanan Uluslararası Sivil Havacılık Sözleşmesi gereğince kurulan ICAO tarafından yayımlanan ICAO EUR Doc 015 hükümlerine uygun olarak yapılması zorunludur.

CNS Sistemlerinin kritik ve hassas sahalarının korunması

MADDE 12- (1) CNS Sistemlerinin kritik ve hassas sahalarının korunması ve cihazın bulunduğu alanın işbu yönetmelikte belirtilen mania kriterlerine uygun hale getirilmesi cihazın bağlı bulunduğu havaalanı yönetimi sorumluluğundadır.

(2) CNS Sistemlerinin kritik ve hassas sahalarının korunması “Girilmez” tabelaları, görsel işaretçiler, sahanın plastik zincirlerle çevrenmesi vb. yöntemler ile sağlanmalıdır.

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

Çeşitli ve Son Hükümler

İdari yaptırımlar

MADDE 13 – (1) Bu Yönetmelikte belirtilen kurallara uymayan işletmelere ve ilgili personele Türk Sivil Havacılık Kanununda ve ilgili diğer mevzuatta yer alan idari yaptırımlar uygulanır.

Yönetmelikte hüküm bulunmayan haller

MADDE 14 – (1) Bu Yönetmelikte hüküm bulunmayan hallerde, 2920 sayılı Türk Sivil Havacılık Kanunu ile Türkiye'nin üyesi bulunduğu Uluslararası Sivil Havacılık Kuruluşları; ICAO ve EUROCONTROL tarafından yayımlanan dokümanlarda belirtilen hükümler uygulanır.

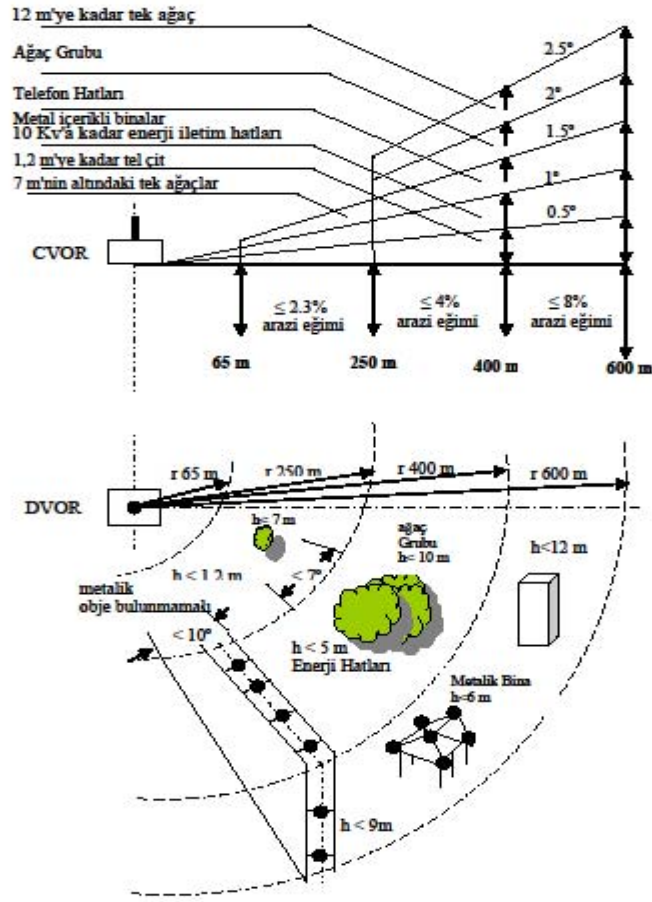
Yürürlük

MADDE 15 – (1) Bu Yönetmelik yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

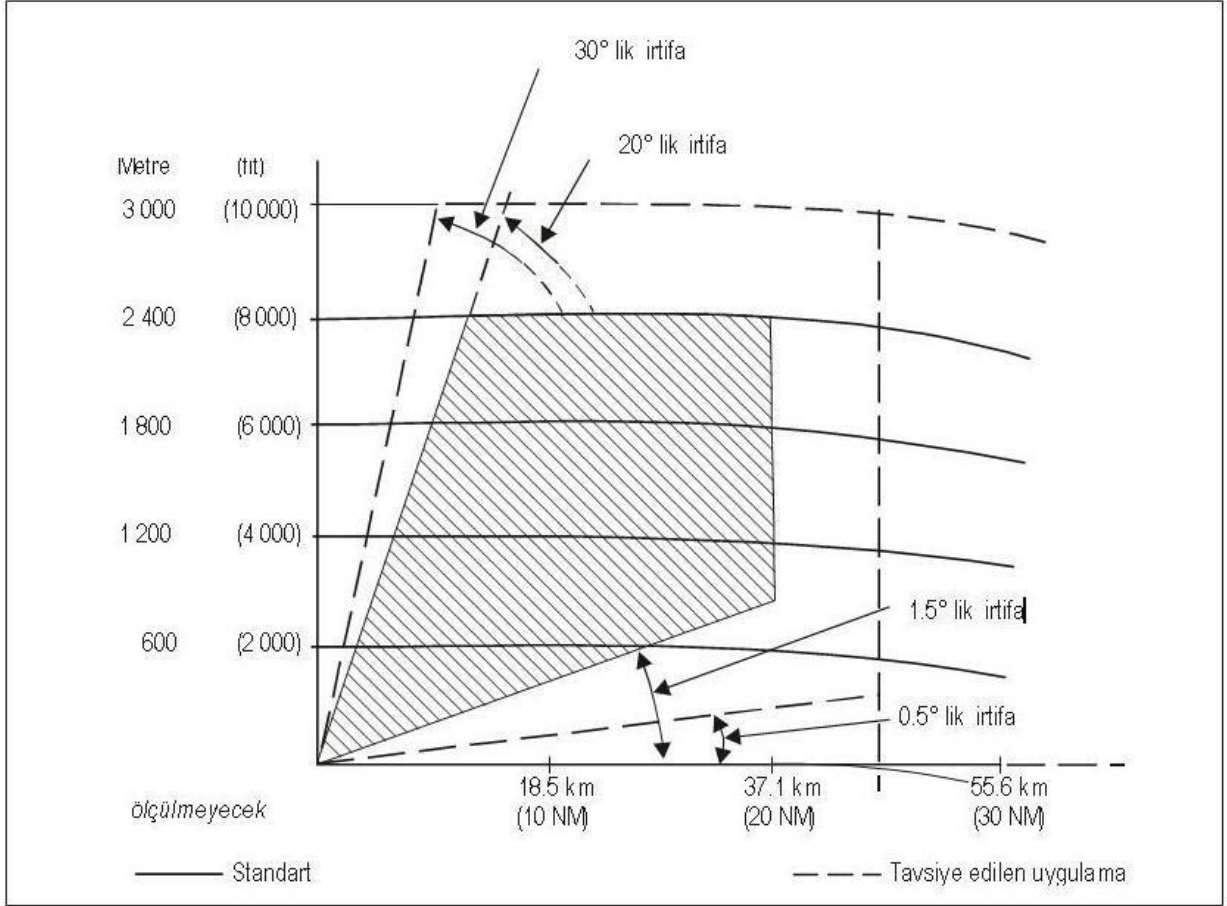
Yürütme

MADDE 16 – (1) Bu Yönetmelik hükümlerini Ulaştırma, Denizcilik ve Haberleşme Bakanı yürütür.

EK 1

CVOR ve DVOR Şeması

Radar Mânia Kriterleri Şeması
EK 2